

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ **
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Навчально-науковий інститут мистецтв

**Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну**

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«РОЗПИС НА ДЕРЕВІ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»

Спеціальність 014 «Середня освіта» (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 4

від «1» грудня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Розпис на дереві
Викладач	Гнатюк Михайло Васильович
Контактний телефон	097 90 600 73
Е-mail викладача	mychailo.hnatyuk@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	6 кредити ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/4664
Консультації	Середа, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Для усестороннього розвитку художника-педагога важливим є набуття практичних навиків та умінь з декоративного малювання. Програмою передбачено вивчення розпису на дереві, як одного із видів народного малярства, який формувався упродовж століть під впливом регіональних мистецьких особливостей і має спільну естетичну основу – філософію художнього ремесла. Предметом вивчення дисципліни є художні, композиційні і технологічні аспекти, світосприйняття і творчість митців, чії твори стали знаковими для розвитку художньої культури.</p>	
3. Мета освітнього компонента	
<p>Метою вивчення курсу є розкрити особливості художньої мови декоративного розпису різних регіонів України, розгляд теоретичних питань декоративно-прикладного мистецтва, зокрема виникнення і розвитку петриківського і яворівського розпису та методики практичного опанування, і навчання учнів середнього шкільного віку.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>У процесі теоретичного вивчення курсу студенти мають знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історію виникнення і традиції декоративного малювання, як явища світової культури; - Особливості декоративного малювання у різних регіонах України та їх національна основа і самобутність; - Генезис та становлення петриківського і яворівського декоративного розпису; - Творчий шлях та досвід визначних майстрів декоративного малювання. <p>У процесі практичного вивчення курсу студенти мають оволодіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Технікою та прийомами виконання петриківського і яворівського розписів; - Пластичними особливостями форми іграшок та скринь на Яворівщині, їх конструкціями та образами; - Особливостями орнаменту декоративного розпису у різних регіонах України; - Основами стилізації в декоративному малювання; - Колористичними і композиційними особливостями петриківського і яворівського розпису. 	

5. Організація навчання			
Обсяг освітнього компонента			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	6		
Практична робота	54		
Самостійна робота	120		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
5	014 «Середня освіта»	3	вибірковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1 Декоративне малювання України, як явище світової культури і складова декоративно-прикладного мистецтва	2		4
Тема 2. Генеза й історія становлення петриківського декоративного малювання як виду декоративно-прикладного мистецтва	2		8
Тема 3. Орнамент як основа петриківського декоративного розпису у творах визначних майстрів Практ. робота № 1. Вивчення семантики і символіки орнаменту		2 4	4 8
Тема 4. Техніка та прийоми виконання петриківського декоративного розпису Практична робота № 2. Вивчення техніки виконання орнаменту		2 4	4 8
Тема 5. Виконання петриківського декоративного розпису на площині та об'ємних формах з дерева Практична робота № 3. Виготовлення методичних таблиць		2 4	4 8
Тема 6. Авторські техніки петриківського декоративного малювання у творчості провідних сучасних майстрів Практична робота № 4. Виконання копій творів провідних майстрів		2 4	2 10
Тема 7. Народне мистецтво та художні промисли Яворівщини в ХХ ст.	2		4
Тема 8. Історія, традиції та художні особливості яворівського декоративного малювання і різьби на дереві		4	4
Тема 9. Весільні скрині та дитячі забавки, як мистецьке явище у народній творчості: композиція, техніки виконання, художні особливості орнаменту Практична робота № 5. Вивчення техніки і семантики орнаменту		2 4	2 10
Тема 10. Різновиди декоративної пластики в дереві і технологія оздоблення дитячих забавок Практична робота № 6. Оздоблення іграшок (коник і пташка)		2 4	2 10
Тема 11. Визначні майстри яворівської мистецької школи декоративного малювання та різьби на дереві, їх творчі здобутки (участь у виставках) Практична робота № 7. Виготовлення декоративного пласта		2 4	2 10

Дослідники народного мистецтва Яворівщини, зокрема декоративних виробів з дерева	2	2
Практична робота № 8. Оздоблення шкатулки	4	10
Образний світ художниці Наталії Дюг	2	4

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – екзамен Максимальна кількість балів – 100 Практичні заняття – 50 балів Екзамен – 30 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 20
Вимоги до письмових робіт	Тестові завдання – 30 балів Самостійна робота – 20.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Допуск до підсумков. контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен Форма здачі – комбінована (усна, письмова)

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Гарькава Т. Петриківський декоративний розпис : підручник / за наук. ред. проф. Є.А. Антоновича. Дніпро: Ліра. 2017. 220 с.; іл.
2. Гнатюк М. В. Нев'яучі квіти Покуття у творчості Параски Хоми. Вісник Львівської національної академії мистецтв. Вип. 41. Львів. 2019. С. 46-52.
3. Гнатюк М. В. Традиції яворівської школи художніх ремесел і актуальні питання мистецької освіти. *Вікова спадщина українського народу: регіональний аспект: Збірник наук. праць / [упор.: Л. В. Сліпчишин].* Львів: СПОЛЮМ. 2019. С.6-18.
4. Гнатюк М. В. Українська народна іграшка як засіб художньо-естетичного, трудового і національного виховання // *Гірська школа Українських Карпат. Наукове фах. вид-ня з пед. наук.* Івано-Франківськ. 2017. № 17. С. 81-90.
5. Гнатюк М. В. Яворівська іграшка і скриня: історія розвитку та художні особливості // Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. Вип. XXVIII-XXIX. Івано-Франківськ: Вид.-дизайн. від. ЦІТ ПНУ. 2009. С. 21-27.
6. Гнатюк М.В. Декоративне малярство села Петриківки як джерело художнього виховання учнів // Мистецтво в сучасній школі: проблеми пошуків / Матеріали науково-методичної конференції «Актуальні проблеми мистецької освіти: історія і сучасність» (м. Івано-Франківськ, березень 2008) / За заг. ред. доц. М. В. Вовка. Івано-Франківськ: Вид.-дизайн. відділ ЦІТ ПНУ. 2008. Вип II. С. 17-27.
7. Жеплинський Б. М., Ковальчук Д. Б. та ін. Творці яворівських забавок. Львів: Колесо. 2018. 270 с., іл.
8. Завершинський В. Олександр Опарій: петриківські мотиви у мистецтві декоративного розпису / за ред. доц. Н. Мархайчук. Х.: Раритети України, 2017. 168 с. (Майстри українського фарфору та фаянсу: вип.2).
9. Кириченко М. Український народний декоративний розпис: Навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2006. 228 с.
10. Ковальов О. Є. Образотворче мистецтво в школі. 1-7 клас: навчальний посібник. Суми: ПФ Вид-во «Університетська книга». 2019. 319 с.; іл.
11. Полякова та ін. Образотворче мистецтво, 1-7 класи; теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібн. для вчителів. Харків: Скорпіон. 2001. 160 с.
12. Селівачов М. Лексикон української орнаментики. Київ. 2009. 208 с.
13. Яремін В. М., Захарчук-Чугай Р. В. Скарбниця народного мистецтва Яворівщини : книга-альбом. Дрогобич: Коло. 2020. 228 с.; іл.

Додаткова:

1. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник у двох томах / Запаско Я. П. (керівник авт. колект.), Голод І. В., Білик В. І., Кравченко Я. О., Лупій С. П., Любченко В. Ф., Мельник І. А., Тарновський О. О., Шмагало Р. Т. Львів: Афіша. 2000. Т. 1. 364 с.; Т. 2. 400 с.

Викладач: Гнатюк Михайло Васильович,

доцент кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну